

KARTA KURSU

Nazwa	Teorie bezpieczeństwa międzynarodowego		
Nazwa w j. ang.	Theories of International Security		
Kod		Punktacja ECTS*	4
Koordinator	dr Artur Jach-Chrzęszcz	Zespół dydaktyczny	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu obejmującego 10 godzin wykładowych oraz 10 godzin ćwiczeniowych jest zapoznanie słuchaczy z najważniejszymi pojęciami teoretycznymi z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego. Omówienie w trakcie wykładów typologii, mechanizmów oraz koncepcji poruszających m.in. zagadnienia z zakresu rozwoju security studies, ewolucji paradygmatu bezpieczeństwa w oparciu o okres przed i po zimnowojenny, teorii gwarancji bezpieczeństwa, dylematu bezpieczeństwa (J. Herz), równowagi sił oraz strachu, teorii cyklu hegemonicznego, modelu D. Freia, koncepcji sekurytyzacji (O. Wæver) oraz teorii kompleksów bezpieczeństwa (szkoła kopenhaska) umożliwią słuchaczom nabycie wiedzy na temat podstawowych zagadnień występujących w bezpieczeństwie międzynarodowym. W trakcie omawiania genezy oraz ewolucji terminologicznej pojęcia, słuchacze zdobędą wiedzę z zakresu wybranych obszarów nauk społecznych, jak również dostrzegą relacje pomiędzy poszczególnymi dyscyplinami w obrębie właściwej dziedziny. Co więcej, prezentowane ujęcie teoretyczne pojęcia bezpieczeństwa umożliwi określenie rodzaju oraz charakteru zagrożeń z podziałem na wymiar: ekonomiczny, energetyczny, militarny, ekologiczny, informacyjny, społeczny, polityczny oraz kulturowy. Zagadnienia te zostaną rozwinięte w trakcie ćwiczeń, podczas których studenci nabędą umiejętności udziału w dyskusji, a także przekazywania wiedzy naukowej innym słuchaczom. W tej części zajęć omówione zostaną kryteria bezpieczeństwa międzynarodowego w teorii i praktyce, rola mocarstw w globalnej i regionalnej polityce bezpieczeństwa, a także organy oraz instytucje międzynarodowe odpowiedzialne za bezpieczeństwo globalne i regionalne. Ponadto w trakcie ćwiczeń będą miały miejsce dyskusje nad zagrożeniami asymetrycznymi oraz pozamilitarnymi mającymi bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo międzynarodowe.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza na temat bezpieczeństwa.
Umiejętności	Umiejętność analitycznego myślenia i wyciągania wniosków.
Kursy	Wstępne kursy nie są wymagane.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	Po zakończeniu kursu, student;	
	W01: Posiada wiedzę z zakresu nauk społecznych, ich miejsca w systemie nauki i relacji pomiędzy poszczególnymi dyscyplinami w obrębie dziedziny oraz obszaru nauk społecznych.	P6U_W
	W03: Uzyskał/a interdyscyplinarną wiedzę, właściwą naukom o bezpieczeństwie w zakresie niezbędnym do studiów nad problematyką środowiska międzynarodowego, obejmującą stosunki międzynarodowe, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, ekonomia i finanse.	P6U_W
	W04: Uzyskał/a wiedzę o wielości i różnorodności z wybranych struktur i instytucji społecznych warunkujących bezpieczeństwo międzynarodowe na poziomach: narodowym, regionalnym i globalnym; w wymiarach: kulturowym, politycznym, militarnym, uwzględniając jego aspekty społeczno-kulturowe, energetyczne, ekonomiczne i ekologiczne.	P6U_W
	W09: Uzyskał/a wiedzę o prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych normach i regułach organizujących struktury i instytucje bezpieczeństwa międzynarodowego oraz ich źródłach aksjologicznych, naturze, zachodzących w nich zmianach i sposobach działania.	P6U_W
W11: Uzyskał/a wiedzę o poglądach na temat struktur i instytucji bezpieczeństwa międzynarodowego i o ich historycznej ewolucji. Poznał/a podstawy teoretyczne pozwalające opisywać i charakteryzować problematykę bezpieczeństwa międzynarodowego.	P6U_W	

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	Po zakończeniu kursu, student;	
	U01: Potrafi dokonać interpretacji zjawisk zachodzących w systemach życia społecznego, przy wykorzystaniu wiedzy z zakresu nauk społecznych.	P6U_U
	U04: Potrafi poprawnie interpretować zjawiska kulturowe, polityczne, prawne, technologiczne, ekonomiczne w zakresie bezpieczeństwa międzynarodowego.	P6U_U
	U06: Potrafi właściwie identyfikować i analizować relacje pomiędzy podmiotami w środowisku bezpieczeństwa międzynarodowego, w wymiarze kulturowym, politycznym, militarnym i ekonomicznym.	P6U_U
	U10: Potrafi identyfikować konkretne problemy bezpieczeństwa międzynarodowego, związane z nimi wyzwania, szanse, zagrożenia oraz opracować sposoby ich rozwiązania.	P6U_U
	U11: Posiada umiejętność rozumienia i analizowania bieżących zdarzeń zachodzących w sferze bezpieczeństwa międzynarodowego oraz związaną z tym umiejętność oceny wiarygodności i krytycznej selekcji źródeł informacji o tych zdarzeniach.	P6U_U

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	Po zakończeniu kursu, student;	
	K03: Potrafi organizować pracę w zespołach oraz uczestniczyć w pracy zespołowej jako członek grupy a ponadto jest gotów do krytycznej oceny działań własnych jak i działań zespołów, którymi kieruje.	P6U_K
	K05: Rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania i poszerzania nabytej wiedzy i doskonalenia umiejętności dotyczących problematyki bezpieczeństwa międzynarodowego, w tym na studiach II stopnia.	P6U_K
	K08: Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych dotyczących bezpieczeństwa międzynarodowego, uwzględniając ich interdyscyplinarną złożoność oraz kontekst kulturowy.	P6U_K

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10	10										

Opis metod prowadzenia zajęć

Podczas wykładów prowadzonych w formie zdalnej prowadzący zastosuje metodę audiowizualną. W trakcie ćwiczeń, które zgodnie z obecnymi założeniami odbędą się w formie stacjonarnej, prowadzący zastosuje metody dydaktyczne umożliwiające studentom aktywny udział w zajęciach. Przykładem takiej aktywności będzie przygotowanie przez grupę studentów wystąpienia (referat/prezentacja multimedialna) dotyczącego poruszanej zgodnie z harmonogramem zajęć problematyki oraz debata oksfordzka. Wystąpienia te będą koordynowane przez prowadzącego zajęcia.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01											X		
W03											X		
W04											X		
W09											X		
W11											X		
U1								X			X		
U4								X			X		
U6								X			X		
U10								X			X		
U11											X		
K03							X	X					
K05								X					
K08							X	X					

Kryteria oceny

Zaliczenie ćwiczeń jest zależne od aktywności oraz zaangażowania studenta podczas zajęć. Osoby aktywne, przygotowujące projekt grupowy w postaci prezentacji multimedialnej na zadany podczas zajęć temat są zwolnione z konieczności zdawania pisemnego testu zaliczeniowego. Warunkiem przystąpienia do egzaminu ustnego jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń.

Uwagi

brak

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Teorie bezpieczeństwa w kontekście historycznym.
2. Teorie bezpieczeństwa w kontekście współczesnym.
3. Modele bezpieczeństwa międzynarodowego.
4. Istota bezpieczeństwa.
5. Bezpieczeństwo w ujęciu przedmiotowym i podmiotowym.
6. Bezpieczeństwo w okresie przed i po zimnowojennym.
7. Wymiary bezpieczeństwa.
8. Strategie bezpieczeństwa.
9. Międzynarodowe instytucje bezpieczeństwa.
10. Zagrożenia bezpieczeństwa.

Wykaz literatury podstawowej

Bezpieczeństwo międzynarodowe - szanse i zagrożenia, red. S. Sykuna, J. Zajadło, Uniwersytet Gdański, Gdańsk 2009.

Bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI wieku, red. R. Zięba, Poltext, Warszawa 2018.

Bezpieczeństwo międzynarodowe. Przegląd aktualnego stanu, red. K. Żukrowska, M. Grącik, IUS at TAX, Warszawa 2011.

Ciupiński A., *Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej. Geneza. Rozwój. Funkcjonowanie*, Difin, Warszawa 2013.

Czaputowicz J., *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Współczesne koncepcje*, PWN, Warszawa 2013.

Encyklopedia bezpieczeństwa w 4 tomach, red. O.Wasiuta, S.Wasiuta, Libron, Kraków 2021.

Karpowicz J., Tokarski M., *Współczesne bezpieczeństwo międzynarodowe: wybrane problemy*, Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych, Dęblin 2000.

Korzeniowski L., *Podstawy nauk o bezpieczeństwie*, Difin, Warszawa 2017.

Książopolski K. M. (red.), *Problemy bezpieczeństwa wewnętrznego i bezpieczeństwa międzynarodowego*, Wyższa Szkoła Administracyjno-Społeczna, Warszawa 2009.

Rotfeld A., *Bezpieczeństwo międzynarodowe czasu przemian*, Akademia Dyplomatyczna Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Warszawa 2004.

Vademecum Bezpieczeństwa, red. O. Wasiuta, R. Klepka, R. Kopec, Libron, Kraków 2018.

Zięba R., *Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.

Żurawski P., *Bezpieczeństwo międzynarodowe: wymiar militarny*, PWN, Warszawa 2012.

Wykaz literatury uzupełniającej

Bezpieczeństwo. Teoria – badania – praktyka, red. A. Czupryński, B. Wisniewski, J. Zbijno, CNBOP-PIB, Warszawa 2015.

Ciupiński A., Malak K., *Bezpieczeństwo polityczne i wojskowe*, AON, Warszawa 2004.

Nye, J., *Konflikty międzynarodowe*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.
Organizacja Narodów Zjednoczonych. Bilans i Perspektywy, red. J. Symonides, SCHOLAR, Warszawa 2006.

Pietraś M., Wojtaszczyk K. A., *Polska w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego*, Aspra, Warszawa 2016.

Towpik A., *Bezpieczeństwo międzynarodowe a rozbrojenie*, PISM, Warszawa 1971.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu	30
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4